

FIŞA DISCIPLINEI

1. Datele programului de studii

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Filosofie în limba maghiară
1.4 Specializarea	Filosofie
1.5 Nivelul de studii	Licență
1.6 Licență	Filosofie

2. Datele disciplinei

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei contemporane. Filosofie analitică				
2.2 Numele profesorului responsabil pentru curs	lect. dr. Attila Szigeti				
2.3 Numele profesorului responsabil pentru seminar	lect. dr. Attila Szigeti				
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	6	2.6. Modul de evaluare	E
				2.7 Tipul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (numărul de ore pe semestru acordat procesului educațional)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Numărul total de ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar	24
Alocația timpului acordat învățământului:					
Lectura cursului și a bibliografiei					
Timpul petrecut în bibliotecă sau acordat pentru orientare în baze de date electronice					
Timpul acordat pentru elaborarea unor seminarii, portofolii, referate, eseuri					
Dezvoltarea abilităților proprii (tutorat)					
Examene					
Alte activități:					
3.7 Timpul acordat muncii individuale	84 conv.				
3.8 Numărul total de ore pe semestru	48 fiz./156 conv.				
3.9 Credite	6				

4. Condiționări (dacă sunt)

4.1 Din planul de învățământ	•
4.2 Competențe	•

5. Condiții (dacă sunt)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	<ul style="list-style-type: none"> Prezența obligatorie a studentului la 70% din cursuri, adică la 9 din cele 14 cursuri
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	<ul style="list-style-type: none"> Prezența obligatorie a studentului la toate seminarile. Seminarile pierdute pot fi recuperate

6. Competențe specifice care trebuie asimilate

Competențe profesionale	<p>C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: principii, valori, etici, modalități de gândire și practici</p> <p>C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură</p> <p>C5 Producerea/ proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice</p>
Competențe transversale	<p>CT1 - Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente</p> <p>CT2 - Aplicarea tehniciilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice</p>

7. Obiectivele disciplinei (pe baza competențelor enumerate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date - Recunoașterea dimensiunii istorice a teoriilor filosofice, identificarea caracteristicilor și a impactului lor asupra culturii umane - Interogarea locului/funcției filosofiei în cadrul diverselor domenii ale culturii și cunoașterii umane, și precizarea relațiilor între acestea - Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora - Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice - Evaluarea critic- constructivă a unor lucrări de seminar, texte sau comunicări științifice proprii sau ale altor autori - Identificarea și utilizarea adecvată a tehniciilor de expresie/ comunicare și de redactare de texte (comentariu, eseu academic)
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea centrată pe problemele istoriei filosofiei analitice contemporane și a principalelor sale subdomenii (filosofia analitică a limbajului, a minții, a științei, metafizica și epistemologia analitică, filosofia analitică a matematicii etc.), a operelor marcante, a temelor principale - Corelațiile dintre filosofia analitică și cea continentală, prezentarea interacțiunii interdisciplinare recente dintre filosofia analitică și fenomenologică a minții, respectiv științele cognitive - Deprinderea competențelor de analiză lingvistică-logică, de argumentare și de analiză centrată pe problemele filosofiei analitice; dezvoltarea gândirii interdisciplinare, a competențelor de a contrasta sau îmbina argumente conceptuale și empirice. - Aplicarea interdisciplinară a instrumentarului conceptual-argumentativ al filosofiei analitice, și a rezultatelor sale în domeniile teoriei științelor, a lingvisticii, a psihologiei, a științelor comunicării etc., respectiv în analiza și cercetarea tehnologiilor curente ale informației și comunicării, a culturii vizuale și a mediei.

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode didactice	Mențiuni
Introducere generală: caracteristicile, stadiile, subdomeniile, problemele centrale, autorii marcanți ai filosofiei analitice	Prelegere	
Problema referinței: sens și denotație; teorii ale descrierii; Frege, Russell.	Prelegere, analiză de text	
Atomism logic în <i>Tractatus Logico-Philosophicus</i> -ul lui Wittgenstein	Prelegere, analiză de text	
Teoria cauzală a numelor; externalism fizic, lingvistic, social și activ (mintea extinsă); Kripke, Putnam, Clark és Chalmers.	Prelegere, analiză de text, dezbatere	
Intenționalitatea în filosofia analitică: naturalizarea intenționalității; raportarea intențională; teleosemantica; Dennett, Millikan.	Prelegere, problematizare, dezbatere	
Pozitivismul logic: empirismul lingvistic-logic; contextul descoperirii/confirmării; analitic/sintetic; verificare; Carnap, Schlick, Neurath.	Prelegere, problematizare	
Quine: critica empirismului logic; holism epistemologic; epistemologie naturalizată.	Prelegere, problematizare, dezbatere	
Filosofia postpozitivistă a științei: teoria falsificării; paradigma; incomensurabilitate; cunoaștere personală și tacită; Popper, Kuhn, Feyerabend, Polányi.	Prelegere, dezbatere	
Wittgenstein: <i>Cercetările Filosofice</i> : jocuri de limbaj; asemănare familială; teoria utilizării semnificației; regulile utilizării limbajului; argumentul împotriva limbajului privat.	Prelegere	
Filosofia pragmaticii limbajului: performativile; locuțiune, perlocuțiune, ilocuțiune; tipologia actelor de vorbire; implicaturile conversaționale; Austin, Searle, Grice.	Prelegere, proiecție, dezbatere	
Filosofia analitică a minții: ontologia minții; problema corp-mințe;	Prelegere, problematizare	
Problema conștiinței: argumente anti-fizicaliste; prăpastia epistemologică; neurofenomenologia; Kripke, Nagel, Chalmers, Searle, Varela.	Prelegere, analiză de text	
Maintea/cogniția intrupată sau enactivă: percepția, conceptualizarea, emoțiile și intersubiectivitatea intrupată; Lakoff și Johnson, Varela, Thompson, Gallagher.	Prelegere, problematizare, dezbatere	
Filosofia fenomenologică și fenomenologia științelor cognitive	Prelegere, problematizare, dezbatere	
Bibliografie		
Altrichter F. (szerk.): <i>A Bécsi Kör filozófiája</i> , Gondolat, Budapest, 1972.		
Ambrus, G., Demeter, T., Forrai, G., Tőzsér, J. (szerk.): <i>Elmefilozófia. Szöveggyűjtemény</i> , L'Harmattan, Budapest, 2008.		
Dennett, D.: <i>Az intencionalitás filozófiája</i> , Osiris, Budapest, 1998.		
Forrai-Szegedi (szerk.): <i>Tudományfilozófia Szöveggyűjtemény</i> , Áron, Budapest, 1999.		
Frege, G.: <i>Logikai Vizsgálódások</i> . Válogatott tanulmányok, Osiris, Budapest, 2000.		
Hale, B., Wright, C.: <i>A Companion to Philosophy of Language</i> , Blackwell, 1998.		
Kripke, S.: <i>Megnevezés és szükségszerűség</i> , Akadémiai, Budapest, 2007.		
Laki, J.(szerk.), <i>Tudományfilozófia</i> , Osiris, Budapest, 1998.		
Lycan, G. W., Prinz, J. J.: <i>Mind and Cognition: an anthology</i> , Blackwell, 2008.		

- Martinich, A. P., Sosa, D.: *Analitic Philosophy: an anthology*, Blackwell, 2011.
- Martinich, A. P., Sosa, D.: *A Companion to Analytic Philosophy*, Blackwell, 2005.
- Quine, W. V. O.: *A tapasztalattól a tudományig*, Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Pléh Cs., Síklaki, I., Terestyéni, T. (szerk.): *Nyelv – kommunikáció – cselekvés*. Osiris, Budapest, 2001.
- Searle, J. R.: *Elme, nyelv, társadalom*, Vince Kiadó, Budapest, 2000.
- Stich, S., – Warfield, T. A. (szerk.), *The Blackwell Guide to Philosophy of Mind*, Blackwell, 2003.
- Wittgenstein, L., *Logikai-filozófiai értekezés*, Akadémiai, Budapest, 1989.
- Wittgenstein, L.: *Filozófiai vizsgálódások*, Atlantisz, Budapest, 1998.

8.2 Seminar	Metode didactice	Mențiuni
Eszes, Tőzsér, 2005; Kelemen, 2002.	Lectură de text	
Frege, Russell in Gál-Szigeti, 2002.	Analiză de text	
Putnam, 2000, 47-84; Kripke, 2007.	Analiză de text, problematizare	
Wittgenstein, 1989.	Analiză de text	
Dennett, 1998, 259-296.	Analiză de text, proiecție, dezbatere	
Carnap in Forrai-Szegedi, 1999.	Analiză de text, problematizare, dezbatere	
Quine in Forrai-Szegedi, 1999.	Analiză de text, dezbatere	
Kuhn, X., XII. fej.; Feyerabend in Laki; Polányi in Forrai-Szegedi.	Analiză de text, dezbatere	
Wittgenstein, 1998, 138-155 §	Analiză de text, proiecție, dezbatere	
Searle, 2000, 137-152.	Szövegelemzés	
Tőzsér in Ambrus et al., 2008, 9-85.	Analiză de text, proiecție, dezbatere	
Chalmers, Nagel, 2004.	Analiză de text, problematizare, dezbatere	
Sutyák, 2010; Szigeti, 2011, 7-70.	Analiză de text, proiecție, dezbatere	
Gallagher, Zahavi, 2009, 1., 2. fejezet.	Proiecție, dezbatere	

Bibliografie

- Ambrus, G.: *A tudat metafizikája. Analitikus filozófiai elméletiek*, Gondolat, Budapest, 2007.
- Austin, John L.: *Tetten ért szavak*, Akadémiai, Budapest, 1990.
- Block, N., Flanagan, O., Güzeldere, G. (szerk.): *The Nature of Consciousness: Philosophical and Scientific Debates*, Cambridge, MIT Press, 1997.
- Chalmers, D. J.: „Szemközt a tudat problémájával”, *Vulgo*, 2004/2, 14-35.
- Eszes, B., Tőzsér, J.: „Mi az analitikus filozófia?”, *Kellék*, 2005/27-28, 45-71.
- Farkas, K., Kelemen, J.: *Nyelvfilozófia*, Áron, Budapest, 2002.
- Gál, L., Szigeti, A. (szerk.): *Logika*, Stúdium, Kolozsvár, 2002.
- Gallagher, S., Zahavi, D.: *The Phenomenological Mind. An Introduction to Philosophy of Mind and Cognitive Science*, Routledge, London, 2008. Magyarul: Gallagher, S., Zahavi, D.: *A fenomenológiai elme. Bevezetés az elmefilozófiába és a kognitív tudományba*, Lélekben Otthon, Budapest, 2009.
- Kelemen, J.: „Az analitikus filozófiáról.”, *Magyar Tudomány*, 2002/3. 275–288.
- Kuhn, T.: *A tudományos forradalmak szerkezete*, Gondolat, Budapest, 1984.
- Nagel, T., „Milyen lehet denevérnék lenni?”, *Vulgo*, 2004/2, 3-12.
- Putnam, H.: *Reprezentáció és valóság*, Osiris, Budapest, 2000.
- Sainsbury, R. M.: *Paradoxonok*, Typotex, Budapest, 2002.
- Searle, J.: *Beszédaktusok*, Gondolat, Budapest, 2009.
- Sutyák, T.: „A test-test probléma”, *Magyar Filozófiai Szemle*, 2010/2, 10-31.
- Szigeti, A.: *A testett öltött másik. Kortárs fenomenológiai tanulmányok*, Pro Philosophia, Kolozsvár, 2011.

Thompson, E.: *Mind in Life. Biology, Phenomenology and the Sciences of Mind*, Harvard University Press, 2007.

Tőzsér, J.: *Metafizika*, Akadémiai, Budapest, 2009.

Varela, F., Thompson, E., Rosch, E., *The Embodied Mind. Cognitive Science and Human Experience*, Cambridge, MA, MIT Press, 1991.

Varela, F.: „Neurofenomenológia. A nehéz probléma módszertani orvoslása.”, *Kellék*, 2002/22, 123-151.

Internet Encyclopedia of Philosophy. [http://www.iep.utm.edu/](http://www.iep.utm.edu)

Stanford Encyclopedia of Philosophy. <http://plato.stanford.edu/>

Chalmers, D., Bourget, D.: *Philosophy of mind*. <http://philpapers.org/browse/all#a16>

Chalmers, D., Bourget, D.: *Online papers on consciousness*. <http://consc.net/online>

9. Armonizarea conținutului disciplinei cu așteptările comunităților epistemice, a organizațiilor profesionale și cu cerințele pieței de muncă

-

10. Evaluare

Tipul activității	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Proporția în nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor predate, aplicarea și utilizarea corectă a acestora	Evaluare continuă: examen parțial, participarea la discuții, examenul final	35%
	Însușirea și aplicarea corespunzătoare a temelor, problematizărilor, a conceptualității, respectiv a competențelor de analiză lingvistică-logică, de argumentare și de analiză centrată pe probleme caracteristice filosofiei analitice contemporane	Examen oral	35%
10.5 Seminar	Participarea activă la interpretarea textelor	Prezentarea unui text, respectiv evaluarea participării active	20%
	Participare activă la dezbateri	Evaluare continuă	10%
10.6 Cerințe minime ale performanței			
<ul style="list-style-type: none"> • Prezență de 70% la cursuri, respectiv de 100% la seminarii • Prezentarea unui text • Participarea activă la analiza textelor, la dezbateri			

Data completării

19. 03. 2020.

Responsabil pentru curs

Lect. dr. Szigeti Attila

Responsabil pentru seminar

Lect. dr. Szigeti Attila

Data aprobării la nivel de departament

30. 03. 2020.

Director de departament

Conf. dr. Demeter M. Attila